

Egil Martin Kurdøl
ABSOLUTTE ROM

Egil Martin Kurdøl

ABSOLUTTE ROM

FAKIR forlag 20©14

<http://www.kurdoel.no>
ekurd@online.no

Bokdesign: Ole E. Wattne | ukul.no
Trykk: Flisa Trykk AS

TIL AKSJON

- :: Sa han
- :: Som mykt
- :: Utfuglflakset
- :: Klede revner og linjene møtes

ABSOLUTT ROM

- :: Installatøren
- :: Mesteren
- :: Småbrukeren
- :: Fyrvokteren
- :: Den stumme
- :: Geologen
- :: Steinfisken
- :: Tårnbyggeren
- :: Endelig enhet
- :: Tynne tåkeflak
- :: Offiseren
- :: Fotografen
- :: Komponistene

MED MEISEL

- :: Søte glemsel
- :: Teltet
- :: Skall
- :: Paradis
- :: Ørnen
- :: Den lekne bjørnen
- :: Skyskraper
- :: Elefantsangen
- :: En aften ute
- :: Min siste vilje og testamente

TIL AKSJON

SA HAN

«Jeg har laget et nytt slaginstrument», sa han. Det består av et hode med hundrevis av små tette metallrør med gummikopper ytterst. Rørene går over i andre litt tykkere rør med luft imellom (litt som prinsippene for gamle sykkelpumper) som igjen er festet til bunnen med en fjær. Den er tung og lang som et balltre, men ser omtrent ut som en diger børste.

En mann kan slå med all sin kraft og den som blir slått vil bare kjenne en myk varsom berøring.

Vi skal bringe sammen folk som hater hverandre og forvandle deres destruktive aggresjon til kjærtegn.

SOM MYKT

En periode gikk jeg rundt i skogen og slo for å høre lydene i trærne, hvor forskjellig trærne låt på året, om barken var hard eller myk og om treet var tykt eller tynt. Størst forskjell var det sjølsagt mellom sevjefulle stammer tidlig på sommeren og tørre frosne vintertrær. Fra tresort til tresort var det også ofte markante forskjeller.

En dag seint på høsten, det var barfrost, kaldt og klart, slo jeg mot et tre det ikke kom noen lyd ut av. Jeg slo mange ganger, først løst, siden med økende styrke og til sist slo jeg av all min kraft. Stokken berørte aldri treet.

Jeg kom tilbake til dette treet med ujevne mellomrom over flere år.

En gang var det som kraften i slaget fra stokken ble dempet ned til ingenting. Stokken ble sittende fast et øyeblikk, før den glapp løs fra det slappe grepet.

UTFUGLFLAKSET

Dalen lå bortgjemt til. Skogen var tett av alle slags trær, mange av dem tykke og gamle. En stund etter jeg hadde dukket inn i skyggene under løvverket, fikk jeg se en gammel mann som varsomt og målrettet gikk innover i skogen. Han bar en solid stokk over den ene skuldra. Med begge hendene i et kraftig grep om enden, holdt han stokken klar til slag.

Mannen sneik seg innpå et stort gammelt tre som stod aleine i en liten lysning. Plutselig og med voldsom snert, rappet han til treet midt på stammen.

Et forferdelig leven tok til. Hundrevis av fugler flakset skrikende ut av åpninger i det hule treet. Ender, ugler, hakkespetter, meiser, svaler, stær og trost kunne jeg gjenkjenne i fugleflokken som fløy til alle kanter.

I stor undring gikk jeg ned til mannen med stokken og spurte hva som hadde skjedd.

«På fuktige varme ettersomre hender det at fuglene flokker seg i hule trær her omkring. Om ingen slår dem ut blir de værende der inne». Mannen stod nå og hvilte seg på stokken sin. «Jeg har lært å slå dem ut av far min og han av far sin før det. Utfuglflakset kaller vi det».

KLEDE REVNER OG LINJENE MØTES

«I dette spillet som heter 'Klede Revner og Linjene Møtes', gjelder det ikke bare om å vinne, like viktig er strukturen, balansen og fargene», sa instruktøren og fortsatte:

«Vi har en stor ramme. Over den er det spent opp lag på lag med bomullslerreter. På hver side av rammen, ti – femten meter unna hverandre og unna rammen, står spillerne.

En spiller kaster en stor leirkule, fylt med tørkede planter, til en annen spiller som slår til kule med et balltre. Leirkulen knuses og er slået riktig utført, vil en støvsøy av urter drive i retning skjermen.

Urteskyen gjør at det ytterste lerretet tørker, revner og ruller seg sammen mot ytterkantene av rammen, slik at et nytt bilde med sterkere farger, som falmer veldig fort, trer fram. Det er selvfølgelig overgangene det hele dreier seg om».

ABSOLUTT ROM

INSTALLATØREN

«Det er tiden fra huset ble forlatt og mistet sin bruksfunksjon, til nå, som er mitt rom, min interesse, mitt materiale å gå inn i. Jeg vil gi et rom i dette gamle store huset tilbake presisjon», sa Installatøren.

«Tiden tar rommet ut av presisjon, fra et definert rom til det undefinerbare – til rommet som ikke har presisjon», forklarte han videre. «Et rom som er overgitt til tidens tann og derigjennom i akselererende grad mister sin presisjon kan etter hvert brukes til hva som helst, før det eventuelt slettes ut. Denne prosessen er i sitt vesen vanskelig å definere, sjøl med vitenskaplige metoder. Jeg vil beskrive denne tilstanden som værende:

Mellom det som var og det som har vært.

Eller.

Mellom fjernt og enda lenger borte».

«Slik sett nærmer dette rommet seg et ABSOLUTT ROM. Og som vi vet» (for meg var alt sammen helt nye opplysninger, men jeg nikket forsiktig for ikke å forstyrre Installatørens utlegninger), «ligger det i et ABSOLUTT ROM muligheten til å gjennomskue skaperverkets iboende utmattelse».

MESTEREN

Det var en Mester folk sa det var verdt å oppsøke. Han kjente til en ny måte å gå på som skulle være bra. En rytmisk hoppende gange som lignet en dans, bare at det gikk rett framover.

Jeg skulle møte Mesteren på en snuplass i enden av en grusvei, langt ute i skogen.

Mesteren stod streng og bredbeint i bar overkropp med armene over kors. Han forklarte kort hvilken gåhoppedansøvelse jeg skulle gjøre og kommanderte meg til å utføre den bortover veien fra der vi stod.

Jeg hadde mest lyst til bare å rusle min vei så streng og sjølhøytidelig som fyren var. På den annen side var han svær og godt trent og så sint ut. Jeg bestemte meg for å gjøre gåhoppedansøvelsen som forklart, men etter hvert legge inn noen lurvete og snublete trinn for å vise at jeg egentlig syns fyren var litt latterlig.

Etter å ha gjort øvelsen i ca. femti meter så jeg meg tilbake. Jeg hadde nå tenkt å legge inn tulletrinnene.

Mesterens ansikt var en rasende grimase. I dirrende hender holdt han en bue med pil i anlegg, spent til bristepunktet. Pilen pekte rett mot ryggen min.

Jeg fortsatte gåhoppedansøvelsen med største nøyaktighet og så rett framover.

Uten forvarsel kastet jeg meg med all min besluttsomhet ut i buskene på siden av veien og hørte pilen hvine like over ryggen min. Jeg rullet meg innover i den tette, mørke skogen og krøp sammen i et skjulested. Der lå jeg helt stille mens fyren raste fram og tilbake langs veien. Han brølte i sinne og skjøt pilene sine vilt omkring i avsindig raseri.

SMÅBRUKEREN

Det eneste Småbrukeren dyrket, foruten en del frukttrær og bærbusker, var poteter. På et lite, meget pent opparbeidet, avgrenset og velholdt stykke jord, satte han hver vår tolv poteter, alle av forskjellig slag.

«Jeg driver vekselbruk», fortalte han meg en gang. «Jeg har tolv forskjellige typer poteter som hver vår settes på forskjellig sted. Jeg tar den største og fineste poteten fra hvert fold og legger i kjelleren på høsten. De blir settepoteter neste vår. Jeg ruller potetslagene hvert år».

Veggene inne i stua til Småbrukeren var fulle av store papirark der potetåkeren var tegnet opp og potetslagene avmerket på kartet. Skjemaer for antall poteter i hvert fold, vekt, kvalitet og sommerens temperaturer og nedbør, var stiftet opp ved siden av potetkartene. Småbrukeren hadde lagt ned mye arbeid i presentasjonen, håndskriften var kraftfull og vakker og utført med fjærpenn. (Det stod blekkhus og fjærpenn på et stort skrivebord i et hjørne av stua).

Seint på høsten året etter gikk jeg innom bruket til Småbrukeren igjen. Det virket helt forlatt. Gjennom vinduene kunne jeg se at veggene i stua var tomme. Alt var lukket og låst. Potetåkeren var

ikke høstet, risene var visne og hadde falt sammen.
To rader med seks potetris i hver. Og midt mellom
radene, midt i åkeren, stod det trettende riset -
noen hadde plantet en potet til.

FYRVOKTEREN

I mange år hadde Fyrvokteren bodd aleine og voktet et fyr langt til havs. Nå hadde han flyttet på land og bodde litt avsides for seg sjøl. Når han var ute og gikk bar han alltid med seg en stor tykk glassplate. Den var festet til en bæremeis Fyrvokteren bar på ryggen.

«Dette er ingen glassplate, det er et vindu jeg bærer med meg», forklarte Fyrvokteren engang jeg spurte ham om det ikke var tungt alltid å bære rundt på den store tykke glassplaten. «Vinduet er en sårbar membran, den beskytter oss mot regn og vind og kulde, samtidig gir den oss muligheten til å følge med i hva som skjer utenfor. Åpner vi vinduet øker kontakten med det som er ute, samtidig som det øker vår sårbarhet. Det er greit å ha et vindu på ryggen», sa Fyrvokteren.

DEN STUMME

Vinteren hadde begynt, det var kommet litt snø, det var kaldt og stjerneklart. Jeg hadde ligget ute en natt og neste natt var i emning. Jeg var på vei til der konstruksjonen til Den Stumme nå kanskje var montert. (Folk kalte ham «Den Stumme» fordi han var usedvanlig fåmælt. Flere av naboene hans hadde aldri hørt ham si et ord).

Perpetuum Immobile stod bom fast og skinte i lyset fra stjernene. Ved siden av stod Den Stumme og holdt fast i konstruksjonen sin med den ene hånden. Han var godt kledd mot kulden; vadmelsbukse, lue, ullfrakk og tjukke votter. Et stort skjerf var tullet rundt halsen og ansiktet slik at bare øynene var å se.

Vi hilste og jeg tok et solid tak i konstruksjonen, (en trebeint, pyramideformet stålkonstruksjon var spent fast til fjellet med en tjukk wire som forsvant ned i grunnfjellet), med begge hender og forsøkte å bevege den. Konstruksjonen var urokkelig.

«Perpetuum Mobile er forestillingen om en maskin i evig bevegelse, så dette må være forestillingen om den evige stillstand», sa jeg, og til min overraskelse svarte Den Stumme, lavmælt men tydelig: «For en hver forestilling må det finnes en motforestilling. Om Perpetuum Immobile er en

motforestilling så er den nærmere en virkelig forestilling enn Perpetuum Mobile er det. Perpetuum Immobile hindrer verden i å falle fra hverandre, den står stille og arbeider uten stans, uten å oppnå noe som helst. Omtrent som å løfte seg selv etter håret». (Dette var et litt underlig bilde tenkte jeg, jeg husket at fyren var nesten uten hår på hodet). Han fortsatte: «Jeg har tidligere hatt store vansker med å dvele lenge ved universets uendelighet. Nå kan jeg nyte stjernene så lenge jeg måtte ønske». Han lente hodet bakover og så ut til å fortape seg i den gnistrende klare stjernehimmelen.

GEOLOGEN

Når et *Kapittel* – en struktur i fjellet resonansundersøkt med spesiallagde stemmegafler, etter en på forhånd gitt metode – var ferdig lyttet gikk det gjerne et par timer mens Geologen førte sine skjemaer og kontrollerte resultatene. Vi tre assistenter tok ofte fram munnspillene våre, tok av blokkene i resonanskassene (tre kvadratiske betongkasser, støpt rett på reingjort fjell og med en liten sirkelrund åpning på toppen) og spilte til hverandre.

Det ble etter hvert tydelig for oss at munnspillyden varierte kraftig etter hvilke kasser vi spilte mellom. Geologen ble også interessert i munnspliddialogene våre. Vi bestemte oss for å undersøke om munnspillyden fulgte samme mønster som svingningene fra stemmegaflene.

Det gjorde den avgjort ikke. Det virket som den fulgte regler, men de var på ingen måte i nærheten av å sammenfalle med stemmegaflenes.

Når sommerens arbeid nærmet seg slutten, hadde Geologen utviklet en teori om at den viktigste (og til nå helt oversette) faktoren ved alle resonansundersøkelser av fjell, var tyngden i presset, varigheten og hvilken retning presset fra isbreene i sin tid hadde utsatt fjellet for. Geologen var opprømt. Han mente å ha funnet en presis metode

for å måle alle fjellmassivers bevegelsespotensial, så vel som isbreenes historiske vandringer, med absolutt nøyaktighet. Da vi neste år dro Nordover til fjellene for å arbeide med Geologen hadde vi med oss klarinetter, munnharper og et stort utvalg fløyter. Vi hadde også gått til sangøvelser tre dager i uken gjennom hele vinteren.

STEINFISKEN

Jeg hadde hørt foruroligende historier om Steinfisken, en riktig skummel fyr virket det som. Folk som hadde vært uheldige å tråkke på den, og overlevd, kunne fortelle om ekstreme smerter, ja sågar helt uutholdelige smerter i time etter time. Ingenting kunne dempe eller lindre smerten. Og en time var som et år, sa de som hadde tråkket på en Steinfisk.

Jeg bestemte meg for ikke å bade, og i hvert fall ikke uten solide sko med tykk såle.

Jeg spurte en dame som bodde nær ved om det var mye Steinfisk i havet utenfor. «Det er sannsynlig at du vil komme til å tråkke på en Steinfisk om du vasser utover for å svømme i havet her», sa hun. «Men bader du her da», spurte jeg, «og bader du alltid med sko, har du tråkket på Steinfisken noen gang»?

«Jeg bader da aldri med sko», svarte hun, «det har jeg aldri hørt om noen som gjør. Det gjelder bare om å bruke tid, ikke legge for mye vekt på foten for fort, før du kjenner om det er en stein eller om det er en Steinfisk du er i ferd med å tråkke på. Jeg har fotfølt mang en Steinfisk. Det er fint for balansen å rusle i havet».

TÅRNBYGGEREN

Tårnbyggeren var på alle måter en hyggelig fyr. Tidlig hver morgen dro han ut i skogen for å bygge tårn. Alltid på samme tid seks dager i uka og alltid med en vennlig hilsen til de han møtte på veien. På lørdager hendte det han ikke kom hjem om ettermiddagen. Da sov han over i et av tårnene og kom hjem søndag formiddag.

Det var sjelden mer enn seks – syv tårn i skogen på samme tid, men det er ikke godt å vite sikkert, Tårnbyggeren fortalte aldri hvor han arbeidet. Han rev gamle og bygget nye tårn hele tiden og malte dem hvite alle sammen. Noen stod ute på myrene, noen på høydedrag og noen i tjukkeste skogen.

ENDELIG ENHET

«Myr er noe av den mest ustabile, uoversiktlige og utrygge grunn vi kan begi oss ut på. Vi nærmer oss en myr med forsiktighet og søker ofte å gå utenom den. Det er vanskelig å foreta en presis vurdering av myras bæreevne, dybde, soliditet og forutsigbarhet», forklarte foredragsholderen, en professor med spesialkompetanse innen stabilitet og grunnforhold.

«Stein og fjell er noe av den mest stabile, oversiktlige og trygge grunn vi kan begi oss ut på. Vi nærmer oss steinen med trygghet. Den er solid, stabil og forutsigbar».

«Den store steinblokken som stikker opp fra myra (professoren pekte opp på et stort fotografi av en diger stein ute på en stor myr) er en trygg øy i et ustabil landskap. Men – vi kan i liten grad, om noen, si hvor stor steinen egentlig er, om den synker eller stiger. Om den ligger på fjell, er en del av grunnfjellet eller om den flyter rundt i myra», fortsatte han sitt foredrag.

«Myra og steinen er åpenbare motsetninger, men grensene mellom dem er umulig å kartlegge. Hvordan de har påvirket og påvirker hverandre, hvordan de i framtiden vil forholde seg til hverandre, er også særdeles vanskelig å avgjøre».

«Vi etterstreber oversikt, forutsigbarhet og kontroll i vårt forhold til naturen. Vi bruker referanser som; nord-syd, værvarsler, avstandsangivelser, kart og annet for å øke vår forståelse, trygghet og oversikt. En meter, en kvadratmeter, en kubikkmeter og vater er kjente begreper, størrelser – kjente referanser vi med letthet forholder oss til. Satt inn i en situasjon i et landskap, vil disse referansene gi oss et sterkere fokus og gjøre situasjonen mer oversiktlig og lesbar for oss».

Etter en pause der han gransket fotografiet av steinen i myra, avsluttet professoren sitt foredrag. Han hadde tydeligvis besluttet å gå til konkret handling:

«Jeg vil støpe – så nær opptil som steinens form og struktur tillater det – en kube i hvit betong på toppen av steinen. Så nær en kubikkmeter som mulig. Kuben skal være i vater og inneha den ytterste presisjon i den øvre delen, mens den i nedre del legger seg utenpå, renner nedover, og følger steinens form».

TYNNE TÅKEFLAK

Noen tynne tåkeflak lå over innsjøen og solen ville snart vise seg over åsen på den andre siden. Jeg bestemte meg for å rusle langs stranden for å se etter spor fra dyrene som hadde vært nede og drukket under nattens løp.

Snart fikk jeg øye på en ung kvinne. Hun drev på og satte opp små konstruksjoner – kvistede trær bundet sammen på toppen, som stengene i et pyramidetelt – utover et stort område på stranden og litt utover på grunnen i innsjøen.

Konstruksjonene var omtrent så høye som kvinnen sjøl og bestod av tre eller fire tynne trestammer. Den unge kvinnen vinket og ropte til meg, det var tydelig at hun ville bli forstyrret i sitt arbeid. Da jeg kom nærmere så jeg at det under toppen på hver pyramide hang et stykke tykt papir med en håndskrevet setning på.

«For en vakker morgen, jeg er ute og ser etter spor etter dyrene som har vært nede ved vannet for å drikke i løpet av natten», sa jeg.

«Det er virkelig en fin morgen og jeg tror det blir en praktfull dag også», svarte kvinnen. «Jeg skriver et dikt til landskapet her» fortsatte hun, «det kan leses på hvilken måte du vil, alle setningene passer sammen uansett hvilken rekkefølge

du leser dem». Jeg leste på noen av de nærmeste papirstykkene.

*fra vekten av skyggene – natten hviler lenger borte
natten hviler lenger borte – fra vekten av skyggene
himmelen er skyet – natten hviler lenger borte
fra vekten av skyene – himmelen er skyet
natten hviler lenger borte – himmelen er skyet.*

«Du har laget litt av et dikt her», sa jeg til den unge kvinnen, «her kan vi lese og undre oss».

«Ingen klarer å huske hvor de har vært og hvilke kombinasjoner de allerede har lest. Jeg er redd dette nok er et uendelig dikt», sa den unge kvinnen og skuet utover vannet.

OFFISEREN

Det banket på døren og inn kom Offiseren. Han slo hælene på støvlene sine sammen med et smell og sa med beveget stemme: «Din utdannelse er fullført. Du er nå rede til å tre inn i juryen».

Jeg fulgte med Offiseren ut og ble presentert for resten av juryen.

«Vi har en rekke juryoppdrag av forskjellig art over hele landet klart for dere. Det blir noen strevsomme uker nå i begynnelsen», sa Offiseren (som, skulle det vise seg, også var juryens leder) og fortsatte.

«Det første juryoppdraget heter, 'Til Trofaste Bruers Ære', og innebærer en god del reising. Vi skal besøke flere nominerte bruer. De skal beses og befares fra alle kanter, spaseres på og kjøres over, i noen tilfeller hoppes fra og de skal soves under». På vei inn i bussen fikk hvert jurymedlem utdelt en tjukk, romslig og velbrukt ullfrakk.

FOTOGRAFEN

Jeg tenkte at det sikkert var utrolig slitsomt alltid å ha med seg fotografiapparatet og være på vakt for å fange et bilde som kunne dukke opp. Men slik så det ikke ut.

Fotografen var bestandig lys våken og full av lyst til å finne flere bilder. Han virket aldri sliten eller lei av all fotograferingen han bedrev.

«Blir du aldri lei av hele tiden å se etter bilder», spurte jeg ham en dag.

«Jeg setter alltid opp et speil langs veien, slik at jeg skal se hvor hen jeg går», svarte Fotografen.

Etter å ha fotografert i mange år skulle Fotografen stille ut i et stort museum.

Han hang fotografiene sine sirlig opp på de hvite veggene i de store rommene. Der nest, ganske tilfeldig virket det som, hang han speil mellom og over og på siden av fotografiene. Han fotograferte så bildene som ble reflektert i speilene, igjen, ut fra ganske vilkårlige vinkler. Til slutt tok Fotografen vekk alle fotografiene som tilsynelatende hadde utgjort utstillingen, fjernet alle speilene og hang fotografiene av speilbildene der speilene hadde vært. Hvert bilde der det hørte til.

KOMPONISTENE

Snøen var kram og det var mye av den, det hadde snødd tett hele natten.

Nå skinte solen og våren lå på lur. Hele den lange slake bakken i enden av jordene der sauene gikk om sommeren, og hvor det vokste noen usedvanlig store og frodige grantrær, var full av komponister.

De rullet snøballer nedover bakken mens de løp og ropte og lo ved siden av.

Snøballene ble svære. Noen av dem ble større enn komponistene som dyttet, snublet, baste og rullet nedover sammen med snøballene sine. Så sprang de opp igjen og satte i gang med en ny ball mens de lo og lo og sang; «ingenting er så stille som snø, stille som snø, nei ingenting – ingenting er stille som snø».

MED MEISEL

SØTE GLEMSEL

«Det var sjelden mer enn seks – syv tårn i skogen på samme tid, men det er ikke godt å vite sikkert, Tårnbyggeren fortalte aldri hvor han arbeidet».

Jeg husker disse tårnene fra tiden før jeg kunne orientere meg godt nok til å gå aleine i skogen. Jeg tenkte at det alltid var det samme tårnet vi kom til (og ofte klatret opp i) og at landskapet var i kontinuerlig bevegelse slik at tårnet bare forandret seg for å tilpasse seg skiftningene i omgivelsene. Seinere ble jeg klar over at det var flere tårn, sjøl om det fremdeles er forestillingen om Ett Tårn som står sterkest.

TELLET

På skogbunnen lå det vaser med lasete bark trærne hadde felt. Stedvis ble skogen avløst av et slette-landskap med enslige store trær, der den tørre, røde jorda lå naken opp i dagen.

Gjennom å blande linolje, mel, terpentin og vann i riktige mengder, laget jeg et tynt sakteherdende lim. Det tyntflytende limet helte jeg over på en flaske som brukes til å dusje blomstene med.

Jeg sprøytet stoffet forsiktig utover teltet mitt i etapper. Når et passe stort stykke var belagt med lim, hentet jeg et dørslag og drysset den støvete tørre røde jorda utover den limvåte duken. Når kvelden kom var teltet mitt helt dekket av jord og i skumringen kunne jeg knapt nok se at det stod et telt der under treet.

SKALL

Morgenlyset vekket meg. I det jeg krøp ut av teltet knaste og singlet det og glassklare isbiter løsnet fra teltduken. Været hadde skiftet under nattens løp. Det var gnistrende klart, sol, kaldt og blå himmel.

Forsiktig skar jeg over bardunene, løsnet teltet fra isen og dro det ut der isen var gått i stykker. Som et funklende skall stod formen etter teltet igjen. Jeg krøp inn og la meg på ryggen og så opp på himmelen mens isen smeltet.

PARADIS

Vi gikk ned til fjorden. Innerst var den helt islagt, men her hvor vi var, lenger ute, lå det mengder med isflak og drev langs land.

«Det er så bra å hoppe fra isflak til isflak» sa en i flokken. «Vi er for store og tunge til å klare det, du skal gjøre det så kan vi stå og se på», sa de.

Det var vanskelig å holde balansen. Noen av isflakene var store og bar meg fint, men når jeg nærmet meg kanten begynte de å tippe over. Noen av isflakene var så små at de begynte å synke straks jeg hadde hoppet over til dem. Det var flott, i det skumringen kom, å se det skitne brune gule vannet sakte gli innover isen og isen med mine føtter synke langsomt nedover i vannet.

Jeg klarte det fint. Ikke en gang var jeg virkelig redd for å miste balansen. (Flokken fulgte med fra land. De ropte og skrek og kastet ting i vannet). Det var litt som å hoppe paradiset. Jeg fant en god rytme, laget en plan og så var jeg på land igjen.

ØRNEN

Jeg bestemte meg for å finne ut om ørner var ensomme. Jeg kjente til et fjell der jeg mange ganger gjennom flere år hadde sett en ørn. Jeg hadde aldri vært på toppen, men tenkte ørnen kanskje holdt til der.

Det var langt og bratt å gå. Noen steder måtte jeg ta hendene til hjelp for å dra meg fram.

På en stein helt på toppen satt en kjempestor Ørn. Den satt stolt og stram og skuet høyreist utover skogene som strakte seg under tåkedisen så langt øyet rakk.

Jeg gikk nærmere og kremtet for å påkalle Ørnens oppmerksomhet. Den vred hodet så vidt i min retning. «Unnskyld Ørn», sa jeg – «jeg lurer på om dere ørner er ensomme».

Ørnen fortsatte å se utover fjellene. Sakte snudde han hodet og så rett på meg. «Når vi ørner elsker, styrter vi tett sammenfiltret mot jorden i over to hundre kilometer i timen». Ørnen vred hodet tilbake og fortsatte å se utover myr og skog og sjøer og skyer og åser og fjell.

DEN LEKNE BJØRNEN

Uforutsette omstendigheter hadde gjort at jeg nå stod foran en stor forsamling og skulle holde kveldens siste foredrag.

Jeg følte meg forferdelig utilpass ovenfor den store forsamlingen, men kremtet beslutsomt og ba om at lysene ble slått av. Det var avgjort bedre å forholde meg til mine egne lysbilder enn til forsamlingen.

Det første bildet var av naboens store brune hund i full fart mot meg gjennom snøen ute i skogen. Snøføyken stod omkring hunden slik at den ble utydelig, og vanskelig kunne gjenkjennes som naboens hund. Og jeg tenkte at jeg kunne si hva som helst. Etter det gikk foredraget som en lek.

SKYSKRAPER

Fremdeles var tanken på å skulle gå inn i en Skyskraper så fremmed at jeg ikke anså det som sannsynlig at det ville kunne komme til å skje. Men jeg dvelte stadig vekk med behag ved å se på bilder av dem. Jeg hadde blant annet gått til innkjøp av to bøker.

Den ene var en samling postkort av Skyskrapere. Den viste en historisk utvikling, både av Skyskrapere og av postkort.

Den andre boken handlet om katter som hadde ramlet ut av vinduer i Skyskrapere og overlevd. I hvert tilfelle var det et bilde av katten, av Skyskraperen og vinduet den hadde falt ut av, navnet på katten, dato og klokkeslett og omstendighetene omkring kattefallet var beskrevet. Ved et tilfelle var det med et utydelig svart/hvitt fotografi av en lang slank katt på vei ned.

Det jeg var mest opptatt av var når Skyskraperen skrapte en passe stor og fast sky, slik at det på den siden av Skyskraperen skyen kom fra, ble hengende igjen litt avskavet sky, og når skyen kom over kanten på den andre siden var skyen for en kort stund helt flat under.

ELEFANTSANGEN

På begge sider av meg kom de grå skyggene nærmere.

Grå elefanter i grå frakker og grå hatter. De førte meg inn i parken og opp til en liten høyde mens de hele tiden mumlet langsomt med dype stemmer: «Vi skal lede deg fram, stol på oss, det er ikke langt å gå nå».

Jeg kjente varmen fra elefantene, høflige og vennlige rundt meg og omkring meg.

Sammen satte vi oss ned oppe på høyden og så solen stige opp og de sa, «her kommer horisonten til syne, se for en flott horisont vi får».

«Takk til dere», sa jeg og hilste rundt meg til elefantene, «takk for at dere vil dele horisonten med meg».

EN AFTEN UTE

Jeg var på sett og vis kommet forbi det stadiet der det var viktig for meg å vise meg fram, å delta med utsagn eller argumenter for å markere meg, vise at jeg visste noe om dette jeg også, at jeg fulgte med og at jeg ville være tilstede.

Da jeg forlot bordet for å kjøpe mer å drikke, bestemte jeg meg for å bli stående i baren et stykke tid. Jeg ville samle meg litt og forsøke å forstå hva menneskene ved bordet egentlig snakket om. Litt avstand kunne kanskje gi meg oversikt over samtalen.

Jeg bestemte meg for å være positiv og stille meg åpen til at samtalen kunne være berikende og viktig. Samtidig ville jeg stille meg kritisk til min egen tendens til litt for hurtig å ville avfeie temaer eller utsagn som overfladiske eller uten relevans for meg.

Men alle ord i rommet var skarpe og de skrapte seg sammen til sprakende støy. En støy som begynte å føles fysisk påtrengende. Musikken (som nå så vidt var å trekke ut av lydbildet) var til å holde fast ved. Den var det eneste som kunne holde min konsentrasjon fanget i litt lengre tid og derved hindre at forvirring oppstod.

En kvinne ved siden av meg snakket til meg flere

ganger. Jeg smilte og nikket vennlig, men var ute av stand til å forstå hva hun sa eller hva hun ville. Dette forklarte jeg henne: «Jeg er ikke i stand til å føre en samtale, men jeg er i stand til å danse», sa jeg og tok henne forsiktig i hånden og rundt livet og førte henne sakte ut på gulvet i det lille lokalet der alle snakket og ingen engang hadde tenkt på muligheten av å danse.

MIN SISTE VILJE OG TESTAMENTE

Jeg la notestativet ned slik at det firkantede hode ble liggende flatt i det nå vannfylte hullet jeg hadde hogget i isen. Ved forsiktig å stryke med en finger langs ytterkanten, hindret jeg vannet i å fryse til rundt notestativet, mens det i den tomme firkanten, inne i stativet, ble dannet et vindu av is.

Jeg satte notestativet godt til rette i snøen slik at solen skinte rett gjennom vinduet - og jeg tenkte at endelig vet jeg hva som kommer til å bli min siste vilje og testamente.

